

คณะหมอ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๕๑

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

คุณธรรมะต้องคุยกันแบบ...คุณธรรมะไม่ใช่ว่า อู๋! ฉันต้องชนะ ฉันต้องแพ้

ไม่ใช่ ไม่ใช่หรือก ไม่มี

โยม : (เสียงไม่ชัดเจน)

หลวงพ่อก : ไม่ใช่หรือ ได้ยินอยู่แล้ว

เราจะบอกว่า ไอ้ที่ว่าเอาพุทธโชนะ แล้วเกาะพุทธโศ พุทธโศ เอาจิตมาผูกไว้ แล้วมันเป็นอิสระไม่ได้ มันเป็นความคิดนะ มันเป็นทฤษฎีทฤษฎีหนึ่ง ความคิดทฤษฎีหนึ่งของพวกอภิธรรม พวกอภิธรรมเขาบอกว่า ให้การภาวนานี้เป็นภาวนาสายตรง ใช้ปัญญาปฏิบัติโดยสายตรงคือใช้ปัญญา

พอใช้ปัญญาปั๊บก็เลยจะใช้ปัญญา พวกเราใช้ปัญญา ปัญญาพวกเราเพื่อจะชำระกิเลส เพื่อจะแก้ไขกิเลส พระพุทธเจ้าบอกว่าศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา ก็เลยคิดว่าความคิดนี่คือปัญญา ก็เลยใช้ความคิดนี้เข้าไปเป็นปัญญา พอความคิดมันจินตนาการนะ มันเริ่มทำลายล้าง ความคิดเรามันทำลายล้างเหมือนที่เราพูดเมื่อกี้ ทำลายล้างคือทำลายป่า ป่ารกชัฏ ป่ารกชัฏหมายถึงว่า โอ้โฮ! ความคิดรู้สึก ความรู้สึก ความทวิภูมิมานะ กิเลส ตัณหาเรามันรกชัฏในหัวใจ มันปกคลุมใจ

ทีนี้ใช้ปัญญาไปปลงล้างการทำลายป่า เห็นไหม ทำลายป่าเพื่อจะให้พื้นที่มันสะอาด มันสว่าง เขาบอกว่าเป็นการวิปัสสนาสายตรง แล้วพอบอกว่าพุทธโศ พุทธโศ พุทธโศ มันเป็นสมณะ พอเป็นสมณะแล้วมันจะไม่มีปัญญา ทุกคนรังเกียจ ทุกคนเกรงกลัว ทุกคนกลัวว่าตัวเองนี่ใจจะเป็นสมณะ กลัวว่าเป็นสมณะแล้วจะไปติดในสมาธิ

เราบอกเล่นนะ เรานั่งกัน ๔ คน เรามีเงินกันคนละล้าน เรามีคนละล้านหนึ่ง เงินล้านหนึ่งเราจะปฏิเสธมันไหม ทีนี้เราไม่มีเงินล้านกันใช่ไหม เงินล้านเราต้องหามา กว่าจะได้เงินล้าน ทำธุรกิจมาเราต้องลงทุนลงแรงขนาดไหน

สมาธินี้เปรียบเหมือนเงินล้านนั้น ถ้าเรามีเงินล้านเราจะใช้จ่าย เราจะไปใช้สอย เราจะไปทำต้นทุนเป็นธุรกิจต่างๆ ก็ทำได้จริงไหมถ้าเรามีเงินล้าน ถ้าเราไม่มีเงินล้าน เราทำอะไรไม่ได้เลยจริงไหม ถ้าเรามีเงินล้าน แล้วเงินล้านกว่าจะหาได้มามันทุกข์แสนทุกข์แสนยากนะ เพราะกว่าจะหาเงินล้านมาได้ แต่เราไม่เคยมีเงินล้านกัน แต่เราก็มามีเงินล้านนะไม่ดี เพราะมีต้นทุนแล้วไม่ดี ไม่ดีสักอย่างเลย นี่ไง ที่บอกว่าสมาธิไม่ดี ที่ติดสมาธิไง พอติดสมาธิปั๊บ นี่พูดถึงเงินล้านก่อนนะ

แล้วจะย้อนกลับมาตรงที่ว่า จิตนี้นะ ถ้ากำหนดพุทโธ พุทโธแล้ว พุทโธนี้มันจะไปผูกมัดจิตใจให้จิตเป็นสมาธิไม่ได้ คนนั้นไม่เคยทำ ถ้าคนนั้นเคยทำนะ คำพูดนี้เราฝากนะ ฝากไว้ทุกคนนะ บอกว่าเจอพระองค์หนึ่ง พระองค์หนึ่งบอกว่า ถ้าบอกว่าพุทโธ พุทโธแล้วไปผูกมัดใจไว้ นานี้กล่าวคู่พุทธพจน์ กล่าวคู่คำสอนของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าสอนไว้แล้ว ธรรมฐาน ๔๐ ห้อง ธรรมฐาน ๔๐ ห้องคือทำความสงบ ๔๐ วิธีการ ให้ทำพุทธานุสติ พุทโธ พุทโธ พุทโธ กำหนดพุทโธนี้เป็นพุทธานุสติ กำหนดชัมโมนี้เป็นชัมมานุสติ กำหนดสังฆโมนี้เป็นสังฆมานุสติ มรณานุสติ เทวตานุสติ อนุสติ ๑๐ เห็นไหม

แล้วพุทโธ พุทโธนี้มันสงบได้ สงบได้ สงบได้จริงๆ ด้วย สงบได้จริงๆ เพราะเป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าสอนตัวเอง อยู่ในพระไตรปิฎก ธรรมฐาน ๔๐ ห้อง พุทธานุสติ พุทโธ พุทโธ แล้วพุทโธถ้ามันเป็นสิ่งที่ผิด สิ่งที่ไม่เป็นจริง พระพุทธเจ้าจะสอนได้อย่างไร พระพุทธเจ้าเป็นเจ้าของศาสนา พระพุทธเจ้าเป็นผู้รู้ก่อนมา พระพุทธเจ้าสอนไว้เอง

ทีนี้มัน อยากจะบอกไง จะบอกว่าตอนนี้มันมีความเห็นอยู่ วงการปฏิบัติอันหนึ่ง เขาจะบอกตรงนี้ บอกว่าพุทโธนี้ทำไม่ดี ทำไม่เป็นประโยชน์ พอทำไม่ดีทำไม่เป็นประโยชน์ เขาก็จะหาว่า พุทโธทำไปแล้วมันจะติดสมาธิ

เราถึงบอกว่า ถ้าติดสมาธิ คนมีเงินล้านกับคนไม่มีเงินล้าน ใครคิดว่ากันวะ กูไม่มีเงินล้านเลยละ แต่กูดิโอคนเงินล้านเลย โอ้โฮ! มึงมีเงินล้าน มึงชั่ว มึงมีเงินล้าน มึงชั่ว กูไม่มีสักสลึง กูเป็นคนดี

เพราะคนไม่รู้มันถึงไปติ พอไปติแล้วก็บอกว่า ถ้าพุทโธจะเป็นสมณะ แล้วถ้ากำหนดวิปัสสนา คือใช้ปัญญาเป็นปัญญาสายตรง...มันเป็นปัญญาโลกีย์ปัญญา มันเป็นปัญญาของกิเลส หลวงตาบอกว่าปัญญาของกิเลส กิเลสเอาปัญญานั้นมาใช้ พอเอาปัญญานั้นมาใช้แล้ว พอภาวนามันก็จะเป็นอย่างนี้ จะเห็นนุ่นยุบๆ ยิบๆ คือเห็น เห็นวิบๆ แวบๆ ..เป็น จิตเห็น มันจะสงบ มันจะว่าง ผมทำก็สบายดีนะ

โยม เราจะทำโยมนะ นี่ปฏิบัติมาก็ปีแล้วแต่ไม่เป็นไร เรานั่งอยู่ที่นี่ มีคนปฏิบัติมาอย่างนี้ ๔๐ ปี ๕๐ ปี ปัจจุบันนี้อยู่ฝั่งโน้น ...นี่ภาวนามาเกือบ ๑๐ ปี ร้องให้ทุกวันเลย เป็นคนมีฐานะ นั่งเครื่องบินไปพม่า นั่งเครื่องบินไปทั่วโลก จะหาสำนักปฏิบัติที่ดีอยากจะพ้นจากทุกข์ แล้วไปไหนไม่รอดนะ กลับมานั่งอยู่นั่นนะ พุทโธอยู่นั่นนะ วันนี้เราก็งี้ยังเอ็ดอยู่ เพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะเขาทำกันอย่างนี้มามันได้แค่นี้ มันเป็นตรรกะ มันเป็นปรัชญาของมนุษย์ เป็นปรัชญาของจิต ที่จิตกระทำแล้วจะเป็นอย่างนี้ แต่อ้างอิงธรรมะพระพุทธเจ้ามาหนุนหลัง

พออ้างอิงมาหนุนหลังแล้ว พอพูดถึง นี่ความเห็นของอภิธรรมนะ ตัวอภิธรรมคือตัวพระไตรปิฎก เราไม่ได้ค้าน เพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะในอภิธรรมมันจะมีญาณ ๑๖ มีญาณ ๑๖ นะ ญาณที่ ๗ หรือญาณที่ ๘ นะมันมีสมณะ แล้วถ้าพุทโธ พุทโธมันเป็นสิ่งที่ไม่ดี ทำไมไปอยู่ที่ญาณที่ ๗ ที่ ๘ เขา

เพราะญาณ ๑๖ ก็มีสมณะด้วย

ทีนี้ไปบอกว่าสมณะมันเกิดมาจากครูบาอาจารย์เรา พระป่า พระป่าคือประสพการณ์ ธรรมมาจากป่า ธรรมออกมาจากประสพการณ์จริง ถ้าประสพการณ์จริงมันไปประพฤติปฏิบัติ มันไปรู้จริงเข้า มันก็เหมือนกับธรรมะคือว่า ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต ใครรู้จริงก็เหมือนรู้แบบพระพุทธเจ้า พอรู้แบบพระพุทธเจ้า มันก็เป็นพระไตรปิฎกที่มีชีวิต ความรู้สึกที่มีชีวิตที่สามารถอธิบายให้ใครๆ ทำก็ได้

ที่นี้ใครทำก็ได้ เขาก็ไปบอกว่า มันจะผิดอย่างนั้น มันจะเอาธรรมะพระพุทธเจ้า
เอาปรมัตถธรรมนี้มาได้แย้งว่า เป็นพุทธโฆไม่ได้ เป็นพุทธโฆไม่ได้

พุทธโฆมันเป็นคำสอนที่ให้พวกเราปรับปรุงพื้นฐาน ให้มีเงินล้านกัน

มันมีเมื่อ ๒ วันนี่ก็มา มาจาก...เลย ได้ชีวิตนี้ไป ตามชีวิตนี้มาเลย แล้วก็บอกว่าเขาก็
กำหนด เขาทำมา ๙-๘ ปีก็อย่างนี้ ว่างๆ ว่างๆ ส่วนใหญ่จะมาอย่างนี้ ฐุ่นฐุ่น ว่างๆ
แวบๆ แวบๆ แล้วเป็นอย่างนี้มาเยอะมาก เราถึงบอกว่า โยมทิ้งก่อนนะ โยมกำหนดพุทธ
โฆไปเลย ไปฝั่งนู้น ไปอยู่ ๒-๓ วัน ไปกำหนดอยู่ ๒-๓ วันนะ พอพุทธโฆ พุทธโฆ เขาก็
พิจารณานามรูป คุณจิตกันมาตลอด

นามรูป คุณจิตนี้อันเดียวกัน เราถึงปฏิเสธคุณจิต ปฏิเสธนามรูป ปฏิเสธหมด เพราะ
อันเดียวกัน นามรูปกับคุณจิตไม่ต่างกันเลย เหมือนกัน แล้วเหมือนกันแล้วรากเหง้าอัน
เดียวกัน โรคภัยเดียวกัน ผลตอบสนองแล้วมันก็เหมือนกัน คือไร้ราก ไร้ราก คนไร้ราก
คนไร้จุดยืน คนไม่มีหลักเกณฑ์ ไม่มีประโยชน์หรอก

แต่ถ้าพุทธโฆๆ มีสติ พอมีสติเข้ามา เอ็งทำไปเลย แล้วไปพุทธโฆ พุทธโฆอยู่หลายวัน
ที่แรกก็อึดอัดอยู่ มันก็มาเบ่งที่ท้อง มาเครียดที่ท้อง บอกว่า เอ็งทำไปเถอะ เดี๋ยวมันก็หาย
เอง พอทำไป ทำไป มันวูบลงนะ มีอันนี้หายหมดเลย เท่านั้นหายหมดเลย ความรู้สึก นี่เขา
เป็นเอง เขาหลงมาเอง เขาก็ต้องทำของเขาเอง

พอเขาเป็นของเขาเอง เขามาหาเราเลย อู๋! พอทำไปแล้วมันเป็นอย่างนี้ มันเป็น
อย่างนี้ มันว่างหมดเลย แล้วมาถามเราไง เราเปรียบเทียบ เมื่อก่อนนะเอ็งก็คุณจิต คุณนามรูป
กันมาตลอด ๙-๘ ปี มันเหมือนกับเลี้ยงหมาตุ๊กตา หมาตุ๊กตานี้มันไม่กินข้าว มันไม่จี้ มัน
ไม่เหียว ไม่ทำอะไรเลย แต่พอกำหนดพุทธโฆ พุทธโฆ เห็นใหม่ เอ็งเลี้ยงสุนัข เอ็งเลี้ยงหมา
ที่มีชีวิต จิตมันมีชีวิต จิตมันมีความรู้สึก แล้วเอ็งเลี้ยงมันด้วยพุทธโฆ พุทธโฆ พุทธโฆนะ เอ็ง
เลี้ยงมันด้วยอาหาร เดี๋ยวมันก็จี้ เดี๋ยวมันก็เหียว เดี๋ยวมันก็กิน เดี๋ยวมันก็เลียปากมึง คือมัน
มีอาการไง มันสงบลง มันก็ปล่อย มันก็ว่าง เดี๋ยวมันก็จี้ มันก็อึดอัด มันก็ปวดนู่น มันก็
เครียด เดี๋ยวมันก็เหียว มันก็รดหัว เดี๋ยวมันก็ทุกข์ ประเดี๋ยวมันก็เลียปากมึงนะ อู๋! ว่าง
สบาย

โยม ๑ : ที่ผมบอกครับ ก็คือว่าภาวนาพุทโธอยู่เป็นหลักอย่างนี้ครับ คือเขาบอกว่า สุดท้ายมันจะไปเหมือนกันกับของเขาใช่ไหมครับ คือว่าเหมือนกันนะบอกว่า พุทโธอยู่ดีๆ ก็แบบว่าเราควบคุมไม่ได้ แต่อย่างของเขานี้คือควบคุมได้ว่าให้วาง แล้วจะเข้าไปจุดเดียวกัน

หลวงพ่ : ไม่มีทาง เรายังพูดไม่จบใจ เพราะไอ้ ๒ คนที่มาพูดอย่างนั้นปั๊ เราที่พูดตรงนี้ไง อันหนึ่งเป็นสัมมาสมาธิ เพราะมันเป็นหมาที่มีชีวิต หมาที่มีชีวิตนี้มันเจริญเติบโตได้ มันกิน มันเหยว มันจี้ มันมีให้ผลประโยชน์เรา ใครเข้ามามันจะคอยกัด คอยเห่า ไอ้หมาตุ๊กตาเราต้องอุ้มมันไปอุ้มมันมานะ หมาตุ๊กตาจะไปตั้งไหนต้องยกมันไปไว้นะ เราจะมิฉลาดสมาธิกับสัมมาสมาธิ เพราะอะไรรู้ไหม เพราะอิทธิธรรมทั้งหมด มาร้องให้ต่อหน้าเราเยอะมาก ร้องให้อะไรรู้ไหม นี่ว่างๆ ว่างๆ

ว่างๆ อวกาศที่มันว่างอยู่นะ มันว่างๆ นะ จิตที่บอกเมื่อกี้ที่ว่าจุดหนึ่งนะ ความคิดมาจากไหน? ความคิดมันมาจากจิต ความคิดมาจากจิต พอจิตมันตั้งไว้มันก็ดูนามรูป ดูความคิด นามรูปเห็นไหม เกิดดับ นามรูปมันเป็นวิปัสสนา มันปล่อยนามรูป มันปล่อยปล่อยว่าง ว่าง มันสร้างอารมณ์ว่าง เวลาเราฟังชานนี้เราฟังชานมากใช่ไหม เราตั้งสติดูมัน พอดูมัน เราดูความคิดใช่ไหม ความคิดมันหยุดมันก็อยู่เฉยๆ แล้วสติมันอยู่ที่ไหน ฐานมันอยู่ที่ไหน แต่ถ้าพุทโธ พุทโธ พุทโธนี่สติมันอยู่กับพุทโธ แล้วพุทโธมันเป็นกำแพง กำแพงเหมือนเราเล่นเทนนิสเห็นไหม คนหัดฝึกเล่นเทนนิส เล่นเทนนิสมันจะตีลูกเทนนิสชนกำแพงมันกลับมาแล้วก็ตีใช่ไหม

พุทโธ พุทโธ พุทโธนี่เป็นกำแพง เราตั้งพุทโธ พุทธานุสติ ตั้งชื่อพระพุทธเจ้า เราเออองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเป็นกำแพงกันความคิดเราไว้ แล้วพุทโธมันสะท้อนกำแพงกลับมาหาเรา พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ จนพุทโธนี่พุทโธไม่ได้ พุทโธไม่ได้เพราะอะไร เพราะตัวลูกเทนนิสนะมันกระเทือน มันสะท้อนเข้ามาในหัวใจ มันเป็น มาอยู่ในหัวใจเลย พออยู่ในหัวใจปั๊ มันจะเริ่มปล่อยหมด

ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ คนไม่เป็นพูดไม่ได้ พอมันเริ่มปล่อย เห็นไหม มันเริ่มปล่อย มันเริ่มว่าง แป๊ปปๆ ออกมาอีกแล้ว พุทโธ พุทโธเพราะอะไร เพราะกิเลสมันมีอยู่ ว่าง ขณิกะ อุปจาระ ถ้ามันเข้ามาพุทโธ พุทโธถึง มันจะมีความรู้ ออก

นี่เราจะบอกว่ามีรากมีฐาน ถ้ามั่นวางๆ อย่างที่เขาว่านี่มันจุดเดียวกัน

ไม่ใช่จุดเดียวกัน สมาธิ มีสัมมาสมาธิ มีมิจจาสมาธิ มีสมาธิห้วงตอ โอ๊ย! อีกระยะยะ ถ้าพูดถึงสมาธิมันเป็นสมาธิ แล้วสมาธิมันจะเกิดปัญญาได้นะ พระอรหันต์ทั่วประเทศไทยเลย โอ๊ยโฮ! สำนักปฏิบัติทั่วไปหมดเลย แล้วใครๆ ก็ปฏิบัติกันนะ ก็ว่างๆ ว่างๆ นะ จับอวากาสมาเป็นพระอรหันต์ให้หมด เพราะมันเป็นความว่างหมดเลย

“โมฆราช เธอจงมองโลกให้เป็นความว่าง แล้วกลับมาถอนอรรถานุกิฎฐิ เพราะความว่าง เพราะจิตมันไปติด แล้วเราก็ก็นึกถึงความว่าง ว่ามันไม่มีสิ่งใดเลย มันเป็นความว่าง แล้วถ้าเอ็งไม่ถอนอรรถานุกิฎฐินะ มาดูความว่างนะ ความว่างมันอยู่โน้นนะ แล้วเดี๋ยวก็ดูว่างไม่ว่าง อยู่โน้นนะ ให้กลับมาถอนอรรถานุกิฎฐิที่นี้ กลับมาถอนที่ราก

เห็นไหม มันต่างกันตรงนี้ไง มันต่างกันตรงที่ว่า พระที่ภาวนาเป็นจะต้องบอกว่า ราก จุดยื่นของจิต คือตัวจิต ตัวภพ ตัวवासวะ ทุกคนต้องแก้กันที่นี้ ไม่ใช่ไปแก้กันที่โน้น

โยม ๑ : แล้วอย่างที่เขาบอกว่า การปฏิบัติ คือมันเริ่มจากอะไรครับ คือมีทวารทั้ง ๖ ไข่ใหม่ครับ แล้วก็จิตเข้าไปรับ รับแล้วก็ปรุงแต่งขึ้นมา เขาบอกว่า พอปรุงแต่งเกิดเป็นอารมณ์ขึ้นมา เขาเลยบอกว่าถ้าเกิดตัดอย่างนั้น ตัดตั้งแต่เข้ามาระทอบที่อายตนะเสร็จแล้วก็ตัดที่จิตเข้าไปรับเลยอย่างนี้ครับ ถูกไหมครับ

หลวงพ่ : ว่าอะไร เริ่มต้นคำแรกใหม่เมื่อกี้ อะไรทั้ง ๖ นะ ทวารทั้ง ๖

โยม ๑ : อายตนะทั้ง ๖ คือหู ตา จมูก ลิ้น กาย ใจ แล้วก็จิตเข้าไปรับ พอเข้ามาปุ๊บก็จะเกิดการปรุงแต่งต่อไปเป็นอารมณ์ ถ้าเกิดตัดตั้งแต่ตอนที่จิตเข้าไปรับ ให้ไม่เกิดการปรุงแต่งต่อมาเป็นอารมณ์ทีหลัง อย่างนี้ถูกไหมครับ

หลวงพ่ : มันพูดอย่างนี้นะ มันจะถูกตามพระอรหันต์ เพราะพระอรหันต์นะจิตท่านสะอาดแล้ว มันจะเห็นเป็นอย่างนี้ แต่นี่จิตเราสกปรก มันเป็นอย่างนี้ไม่ได้

โยม ๒ : อ้อ! เพราะว่าเรายังไม่ถึงตรงนั้น

หลวงพ่ : ไซ้

โยม ๒ : เราจะทำอย่างนั้นไม่ได้

หลวงพ่ : ไม่ได้

โยม ๒ : เพราะเราอยู่อนุบาล เราไม่ได้เป็นระดับปริญญาเอก

หลวงพ่ : ไซ้ การปฏิบัติมันต้องมีพื้นฐานไ้ แล้วถ้าคนเรามันปฏิเสธพื้นฐานมันจะโตได้อย่างไร แต่ถ้าพูดถึงนะ ที่พูดถึง ถ้าจิตพระอรหันต์นะ จิตนี้สะอาด สอุปาทิเสสนิพพาน อนุปาติเสสนิพพาน พระอรหันต์ที่ตายแล้ว พระอรหันต์ที่ยังมีชีวิตอยู่นี้ มันมีเศษไอ้ที่ธาตุ ๔ ชั้น ๕ มันเป็นส่วน มันเป็นการของจิต จิตที่พ้นไปแล้ว เห็นไหม

เราบอกจิต จิตนี้ พระอรหันต์ไม่มีจิต เพราะถ้ามีจิตบับ จิตเป็นภพ จิตเป็นพระอรหันต์ไม่ได้ แต่เป็นธรรมชาติ เป็นความรู้สึก พอเป็นความรู้สึก พลังงานอันนี้มันเป็นพลังงานสะอาด พอสะอาดแล้วเวลามีสิ่งใด เวลาพระอรหันต์จะคุย พระอรหันต์จะพูด เขาเรียกว่าส่วยอารมณ์ มันต้องออกมาจากธรรมชาติ ออกมาอยู่ที่ชั้น ออกมาอยู่ที่นี้ แล้วถึงลือออกมาข้างนอก

นี่มันเป็นความสะอาด มันเป็นความสะอาดเพราะอะไร เพราะเราบอกไว้แล้วไซ้ ใหม่ว่า อภิธรรมนี้ พระไตรปิฎกเราไม่ได้ก้าน เราค้านคนอ่านพระไตรปิฎก เราค้านคนที่เอาพระไตรปิฎกมาสอน แต่ตัวพระไตรปิฎกไม่ผิดหรอก แต่คนสอนพระไตรปิฎกมันไม่รู้จักพระไตรปิฎก มันเลยสอนผิดๆ

โยม ๑ : แล้วอย่างนี้จะให้เป็น ตัดตรงนั้นได้ยังไงครับ

หลวงพ่ : การตัดของเขานี้เขาไม่เคยตัด แล้วเขาไม่เคยเห็น เขาไม่รู้ว่าตัดอย่างไร หรือ ไอ้ตัดนี้มันก็สร้างภาพตัดภาพ เหมือนเรานี้ พูดถึง เหมือนเรา เขาก็เหมือนเรา ำว่าเหมือนเรา หมายถึงว่า โยมจะแก้กิเลส แล้วมาฟังธรรมะเรา เราเทศน์น้ำไหลไฟดับ โยมเป็นพระอรหันต์หรือยัง? ไม่เป็น เพราะมันตัดไม่ได้ไซ้ไหม

โยม ๒ : เพราะใจ เพราะใจมันเป็นโลก

หลวงพ่ : ไซ้ มันข้างนอก

ที่เขาพูดนะเห็นไหม อายตนะ จิตมันอยู่ที่อายตนะ เรามาตัดชะนะ เหมือนเราก็ดมาสร้างภาพลิ เราก็ดทำ เราก็ดสร้างสารคดีขึ้นมาเรื่องหนึ่ง เรื่องอายตนะ เรื่องกิเลส แล้วเรื่อง

ตัดกิเลส แล้วเราก็ฉาย นุ่น เราตัดกิเลสขาด โอ๊ย! ญเป็นพระอรหันต์วัย เป็นไปได้หรือเปล่า? มันเป็นไปได้ไม่ได้หรอก มันไม่มีอะไรเป็นจริงสักอย่างหนึ่ง ต่างคนต่างสร้างหนังสือสารคดีคนละเรื่อง แล้วก็มาฉายกัน อู้อู! นั่นก็สารคดีเรื่องกิเลส เรื่องอายตนะ โอ้อโฮ! ใอนุ่นก็เรื่องภพเรื่องชาติ ใอนุ่นก็เรื่องอวิชา อู้อู! ฉายกันเต็มไปหมดเลย...เปรตมันฉาย

มันเรื่องนอกใจหมด จริงไหม อายตนะกับจิตตัวเดียวกันหรือเปล่า? แล้วมันสื่อออกมา แล้วเราไปตัดมัน แต่ถ้าเป็นปฏิบัติแบบครูบาอาจารย์เรานะ ปุณชน ความคิดนี้เพราะเราควบคุมไม่ได้ พอคุมมันไม่ได้มันก็เป็นปุณชน มันก็หมุนไปตามความคิด คือว่ากิเลสเป็นเรา ความคิดเป็นเรา ทุกอย่างเป็นเราหมดเลย เป็นเรานี้มันคลุกเคล้ากัน จี้เยี่ยวก็คลุกเคล้าไปเป็นอารมณ์หมดนะ เราก็ตั้งปัญญาไล่เข้าไปเรื่อยๆ ไล่เข้าไปเรื่อยๆ ไล่ความคิดไปมันก็ปล่อย ปล่อย ปล่อยแล้ว ทำไมมันไม่ปล่อยให้ขาดละ เดี่ยวก็คิดเดี่ยวก็ไม่คิดนะ ทำไมมันถึงเป็นอย่างนั้นนะ

เป็นเพราะจิตนี้มันเป็นอวิชา พอเป็นอวิชามันก็มีอารมณ์ความรู้สึก ทีนี้พอมีอารมณ์ความรู้สึก มันมีมาร มีบ่วงของมารไซ้ใหม่ บ่วงของมารคืออะไร? คืออายตนะเงตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เห็นใหม่ รูป รส กลิ่น เสียง นี้เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร แล้วใอตัวนี้มันก็เป็นมาร บ่วงของมารกับตัวมาร ใอบ่วงมันก็ไปหลอกมาร ใอมารก็เสือกไปแตกเขา มันก็เลยสร้างอารมณ์ พอมันไปแตกเขามันก็เป็นอารมณ์ขึ้นมา พอเป็นอารมณ์ขึ้นมา เห็นใหม่ อารมณ์ขึ้นมา ถ้าปัญญาเราไล่ทัน ไล่ทันขึ้นมา มันตัดนะ ตัดนี้ จากปุณชนเป็นกัลยาณปุณชน

กัลยาณปุณชน เพราะอะไร กัลยาณปุณชนเพราะมันรู้ว่า รูป รส กลิ่น เสียงนะมันเป็นธรรมชาติของมัน เสียงนี่นะ พวกสื่อสารมวลชนเขาเอาเสียงมาทำทีวีกัน เขาออกหากิน โอ้อโฮ! เขาเป็นเศรษฐีมหาเศรษฐีเลย ใอเราเสียงทุกซ์จับหายเลย ทำไมเขาเอาเสียงไปหาเงินได้ละ? วิทย์มันเช่า มันแย่งคลื่นกันนั้นนะ มันจะฆ่ากันตายอยู่นั้นนะ เสียงใหม่นะ ไหนว่าเสียงเป็นโทษเง ไหนว่าเสียงเป็นกิเลส เสียงเป็นกิเลสเขาประมุลงันนะ คูสิ ใอโทรศัพท์มือถือ คลื่นมันแย่งกัน มันขอสัมปทานกัน มันจะฆ่ากันตายอยู่นั้นนะ แล้วเสียงไหนเป็นกิเลส

รูป รส กลิ่น เสียงเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร นี้เง ใอที่ว่าตัดๆ นี้เง ถ้าพูดถึงนะ เราจะรู้เท่ารู้ทัน รู้เท่ารู้ทันนะ พอมันเห็นเข้า เห็นโทษ เห็นโทษมันก็สงบ

เข้ามา เราใช้ปัญญาไล่เข้าไป เห็นโทษสงบเข้ามา สงบเข้ามา จนถึงที่สุดปัญญามันรวมตัว มันปล่อยขาดนะ รูป รส กลิ่น เสียงไม่ใช่จิต จิตไม่ใช่รูป รส กลิ่น เสียง นี่ใจ พอจิตไม่ใช่รูป รส กลิ่น เสียง เห็นใหม่ พวงดอกไม้เหลืออะไร มันขาดเลยนะ พวงขาดบีบ นี่กัลยาณปุถุชน

พอกัลยาณปุถุชนมันควบคุมจิตได้มัน ได้มันคง พอจิตมันคง นี่ใจ ที่ว่าอายตนะ จิตมันกระทบๆ นะ จิตมันมีกิเลส มันคุมมันไม่ได้หรอก มันยึดเป็นธรรมชาติของมันเลย แต่พอไล่เข้ามานี่มันหัดตัวเองเข้ามา พอหัดตัวเองเข้ามาตัวมันเองเป็นจิตแล้ว ที่ว่าจิตเห็น จิต พอตัวมันเองสงบเข้ามา เพราะมันไม่คิด มันไม่คิดใช้ใหม่ เพราะเป็นบ่วงของมารนะ รูป รส กลิ่น เสียงเป็นความคิด อายตนะเป็นความคิดใช้ใหม่ แล้วมันสื่อกัน มันกระทบกัน เห็นใหม่ พอเราทันขึ้นมาด้วยปัญญานะมันขาดเอง มันจะขาดเองนะ ขาดด้วยปัญญา นี่มันขาด ขาดเพราะมันตัดรูป รส กลิ่น เสียง

ตัดขาดเลย รูป รส กลิ่น เสียงกับจิตนี้มันจะอยู่ มันจะผสมกันไม่ได้เลย มันจะอยู่กันเก๋ๆ เจินๆ อย่างนี้เลย แล้วสติเราทันมันเรื่อยๆ เก๋ๆ เจินๆ นี่ยังเป็นปุถุชนเลย เห็นใหม่ ปุถุชน กัลยาณปุถุชน แล้วมันย้อนออก เวลาธรรมดาอยู่เฉยๆ มันเป็นคนได้ใหม่ อยู่เฉยๆ เราสื่อสารกับใครได้ใหม่? อยู่เฉยๆ มันก็ไม่ได้ มันก็ต้องคิดใช้ใหม่ เวลาเราจะกินข้าว คิดว่ากินข้าว พอเวลาบางที พอมันย้อนออกมา ถ้าเราจับตรงนี้ได้ จิตเห็นจิตเพราะอะไร เพราะนี่ความคิด นี่ตัวจิต

นี่ใจที่ว่าคุณจิตนะ อารมณ์ความรู้สึก รูป รส กลิ่น เสียงมันเป็นฐานของความคิดใช้ใหม่ แล้วตัวความคิดนะ ตัวที่ที่เราไล่เข้าไปมันบ่วงของมารๆ เห็นใหม่ นี่ตัดป่าไป ภูธินายมาตั้งนานแล้วละป่านี้ ตัดป่า ตัดป่า

ทีนี้มันออกมา จิตเห็นอาการของจิต ถ้าจับตรงนี้ได้วิปัสสนา มัน หลวงปู่ดุลย์สอนใจ จิตเห็นอาการของจิต ถ้าจิตเห็นอาการของจิต วิปัสสนา มัน วิปัสสนา ทำลาย ทำลายมัน

สั้ม เปลือกสั้ม เปลือกสั้มมันขม แต่ไม่มีเปลือกสั้ม สั้มอยู่ไม่ได้ สั้มมันหวาน แต่เปลือกสั้มมันขม เปลือกสั้มคือขันธ ๕ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ อายตนะนี้แหละ ทีนี้พอเราสงบเข้าไปแล้ว มันเห็นกันแล้ว มันเห็นการกระทำ เห็นการกระทำด้วย

ปัญญา ความคิดเกิดเพราะอะไร? ความคิด เห็นใหม่ โดยสัญญา ใต้อ้อมๆ มิ่งนั่นแหละ สัญญา

เด็กเกิดมามันคิดอะไรไม่เป็นหรอก เด็กเกิดมาไม่มีใครรู้อะไรหรอก...“นี่นะ นม นะ นมเป็นอย่างนี้ อร่อยนะ” พอมันกิน อ้อ! นี่นม วันหลังมา “นี่อะไรนี่”...“นม”

นี่สอนมัน หลอกมัน หลอกสมมุติไง หลอกให้มันจำสมมุติให้ได้ ความคิดนี้มัน ก็มาจากสัญญา ถ้าไม่มีสมมุติ เราไม่ได้สร้าง ไม่ได้มีข้อมูลไว้ เอ็งจะรู้ได้อย่างไรว่านม ภาษาจีนเขาไม่เรียกว่านมมะมิ่ง

พอมันมีสัญญาขึ้นมา มันมีตัวเปรียบเทียบข้อมูล สังขารปรุง เวทนาดีหรือชั่ว เวทนาดีหรือชั่วปฏิกิริยา วิญญาณนะ วิญญาณในขั้น ๕ รับรู้ รูปของจิตเกิดเป็นอารมณ์ คิด ไป คิดไป ปัญญามันจับได้ มันแยกๆ พอแยกนี้ความคิดเกิดไม่ได้ แยกปัดดับ แยกปัดดับ ความดับ ดับด้วยปัญญาอย่างนี้ พอมันดับด้วยปัญญาอย่างนี้ มันแยก แยกนี้วิปัสสนา เกิดแล้วนะ ถ้ายังไม่แยก วิปัสสนาเกิดไม่ได้หรอก เอ็งจับความคิดมาตี แล้วมาแยก ความคิดว่าในความคิดนี้มันมีส่วนประกอบของอะไรบ้าง

โยม ๑ : รบกวนอาจารย์พูดเรื่องขั้น ๕ ความรู้สึก

หลวงพ่อก : นี่ความคิดนะ ความคิดคือรูปของจิต จิตเป็นรูปร่าง เอ็งเชื่อไหม เอ็งว่า จิตนี้เป็นรูปร่างไหม ต้องถามก่อน เอ็งไม่เชื่อว่าจิตนี้เป็นรูปร่างใช่ไหม นามธรรมนี้มัน เป็นรูปไม่ได้ใช่ไหม

พระสารีบุตรบวช ตอนนั้นพระสารีบุตรเป็นพระอนาคามี เพราะเรียนมาจาก พระอัสสชิแล้วมาขอบวชกับพระพุทธเจ้า อยู่ที่เขาคิชฌกูฏ พระพุทธเจ้านิ่งเทศนาว่าการ อยู่ พระสารีบุตรนั่งพักอยู่ หลานของพระสารีบุตรจะมาต่อว่าพระพุทธเจ้า เพราะ พระพุทธเจ้าเอาพระสารีบุตรบวช เอาตระกูลพระสารีบุตรมาบวชหมดเลย จะมาต่อว่า พระพุทธเจ้า

ทีนี้ต่อว่าด้วยมารยาทผู้ดี ก็ไม่กล้าว่าตรงๆ ไง ก็ทำว่าไม่พอใจ ไม่พอใจนู่นไม่ พอใจนี่ไง พระพุทธเจ้ารู้ทัน

“ถ้าเธอไม่พอใจสิ่งใดๆ ทั้งสิ้นในโลกนี้ เธอต้องไม่พอใจอารมณ์ความรู้สึกของเธอด้วย เพราะอารมณ์ความรู้สึกนั้นเหมือนวัตถุอันหนึ่ง”

ในพระไตรปิฎก อารมณ์ความรู้สึกนี้เป็นวัตถุอันหนึ่งเลย แล้วถ้าคนไม่เคยภาวนาก็จับตรงนี้ได้ไม่ได้ แล้วถ้าคนภาวนาเข้าไปแล้วนะ จับตรงนี้ได้ อารมณ์ความรู้สึกนี้จับได้ ถ้าจับไม่ได้เราจะเอาอะไรไปวิปัสสนา

คนวิ่ง ๑๐๐ เมตร จุดสตาร์ทของ ๑๐๐ เมตร น้ำมันอยู่ที่ไหน วิปัสสนาเกิดจากตรงไหน ถ้าคนไม่รู้จักจุดของวิปัสสนา คนไม่รู้จัก อภิธรรมไม่เคยเห็น ถ้าอภิธรรมมันเห็น มันจะไม่สอนอย่างนั้น เพราะถ้ามันเห็นนะ เห็นจิต อากาของจิตมันจับได้ พอจับได้นี้มันเป็น มันจับได้มันแยกแยะได้

ทางวิทยาศาสตร์นะ จะทดสอบอะไรก็แล้วแต่ ในห้องทดลองวิทยาศาสตร์เขาต้องมีสารเคมีต่างๆ เขาต้องผสมกันมันจะออกให้ค่าต่างๆ มันต้องมีหมด แล้วเอ็งจะพิสูจน์จิต เอ็งจะจับจิต เอ็งยังจับจิตไม่ได้ เอ็งยังรู้จิตไม่ได้ แล้วเอ็งจะเอาอะไรไปพิสูจน์

รูปเป็นอย่างไร? รูปหมายถึง กุโธรณี่รูป กุพุดนี่รูป ทุกอย่างเป็นรูปหมด แล้วในรูปมีอะไร ถ้าพุดนี้ ขาวดำนี่คือแบ่งแยก รูปมันต้องเกิดจากสัญญา แล้วภูคคิดว่าดีหรือชั่วนี้สังขาร แล้วความรู้สึกดีหรือช่วนั้นคือเวทนา แล้วถ้าสิ่งนี้มันเป็นสิ่งที่เป็นส่วนประกอบของความรู้สึก ถ้าไม่รวมกันด้วยวิญญาณ วิญญาณนี้รับรู้ มันรวมกันเป็นความรู้สึกอันเดียวกัน ออกมาเป็นคำ อารมณ์ความรู้สึกหนึ่งๆ แต่มันเร็วมาก ผุดๆ ความคิดฟุ้ง ผุดๆ

โยม ๑ : ยังไม่ค่อยเข้าใจ

หลวงพ่ : หี! ภาษาว่าพุดอย่างไรก็ไม่เข้าใจหรอก แต่เพียงแต่ว่าเพราะโยมพุดขึ้นมาใจว่าอายตนะกระทบ สิ่งที่เกิดกระทบกันนี้กระทบกัน แล้วเขา เพราะเขาสร้างภาพขึ้นมาใจ มันเลยพุดไปอย่างนั้น แต่ถ้าเห็นความจริง ที่เราพุด ที่เราพุดตั้งแต่เมื่อก็ตั้งแต่ตอนแรกแล้ว เราพุดโดยหลัก พุดโดยความรู้จริงเห็นจริง มึงจะถามภูคี่ร้อยหนก็แสนหนก็พันหนนะ ภูจะนั่งอธิบายให้พวกมึงจนปากฉีกเลย เพราะภูจับได้ไง ภูมีหลัก

แต่ไอ้ที่พูด เขาพูดกันนั้นนะ เขาพูดด้วยสัญญา จำข้อมูลในพระไตรปิฎกแล้ว พูดๆๆ แล้วบางทีก็ลืม บางทีก็ผิดพลาด ผิดพลาดถูกขอทบทวนไปเปิดพระไตรปิฎกก่อน ปรมัตถธรรมของพระพุทธเจ้านะ กูพูดจริงๆ นะ แต่กูไม่รู้วิธีการทำ เพราะไม่รู้วิธีการทำ พุทธธรรมะพระพุทธเจ้าหมด พุคถึงนี้แค่ออกฝนตก เย็นร้อน แนนอน แต่กูไม่เคยทำนา กูไม่เคยมีข้าว กูไม่เคยทำอะไรเลย แต่เรานี้ว่างานเลยละ กูทั้งหวาน ทั้งโต ทั้งกินหญ้า กูจะเอาข้าวขึ้นมากินได้เลย

เพราะพอโยมพูดออกมา เราจับประเด็นได้ พอเราจับประเด็นได้เพราะอะไร เพราะเราโต้แย้งกับอย่างนี้มาเยอะ แล้วส่วนใหญ่จะเป็นอย่างนี้หมด เพราะอะไรรู้ไหม เพราะ ๕๐ เปอร์เซนต์ของสังคมไทย พระมีกี่แสนองค์? พระนี้มี ๔ แสนองค์ในประเทศไทย ธรรมยุติมีอยู่ ๔-๕ หมื่น แล้วกรรมฐานเรามีไม่ถึงหมื่น แล้วคิดดูสิว่าสิ่งที่เขาเผยแผ่กัน ๑ แสนกว่า มันไปกินเนื้อที่ของมนุษย์ไปเท่าไร ที่เขามีทัศนคติมีมุมมองกันอย่างนั้นนะ แล้วเรามีแค่นี้ แล้วก็ทำไมนะ เหลือคุณเดียวด้วยมั้ง

โยม : อย่างนี้แล้วที่ ที่...เขาตั้งสอนกันนี้มัน..

หลวงพ่ : เราถึงบอกว่าผิดหมด เรากล้าพูดอย่างนี้เลย เพราะมันมีคนมาหาเรา ดอกเตอร์ อาจารย์สอนอยู่จุฬาฯ มากัน ๔-๕ คน อาจารย์จุฬาฯ หมด ดอกเตอร์หมดเลยนะ เพราะเพื่อนเขาเป็นลูกศิษย์เรา เขาพากันมา

“หลวงพ่ เดียวนี้ะพุทโธเขาเลิกใช้กันแล้ว เขาใช้ปัญญากันหมดละ พุทโธเขาไม่เอา”

เราก็ถามว่า “ปัญญาอย่างพวกมึงนี่นะ มึงจบดอกเตอร์มาหมดเลย เอ็งจบดอกเตอร์ที่ไหนวะ”

บอกผมจบดอกเตอร์มาจากอเมริกามั้ง อังกฤษมั้ง แล้วที่อเมริกา อังกฤษพวกนี้เขาไม่นับถือศาสนาพุทธนะ เอ็งยังไปเรียนเป็นดอกเตอร์มาได้เลย ฉะนั้น ไม่มีพระพุทธเจ้า เอ็งก็เป็นดอกเตอร์ได้ใช่ไหม แล้วดอกเตอร์มีประโยชน์อะไร เอ็งเป็นดอกเตอร์ เอ็งรู้ว่าเอ็งเกิดมาไหม เอ็งรู้จักกิเลสเอ็งไหม เอ็งรู้จักทุกข์ไหม? ดอกเตอร์ไปรู้วิชาการหมดเลย แต่ตัวเองไม่รู้จักใช้ไหม

เพราะพระพุทธเจ้าไม่ต้องการวิชาการอย่างพวกมึงนี่หรอก พระพุทธเจ้านะ ปัญญาพระพุทธเจ้าคืออสาวิภขญาณ คือปัญญาภายใน ธรรมจักรมันหมุนทำลายกิเลส ตัณหาความทะยานอยากในหัวใจของเรา จนจิตของเราที่โคจรอบงำโดยอวิชชา โดยมาร โดยความรู้สึกนึกคิดอยากคืออยากเด่นอยากใหญ่อยากโต มันโคจรทำลายหมด จนจิตปัญญาของเรา จนตัวจิตนะ จากที่มันสกปรก มันจะสะอาดของมันขึ้นมา

ปัญญาอย่างนี้ในโลกนี้ไม่มี ในโลกนี้มีสุดมยปัญญา จินตมยปัญญา นักวิทยาศาสตร์ ไลน์สไตน์ต่างๆ นี่จินตมยปัญญาทั้งหมด ปัญญาอย่างนี้ ศาสตราจารย์ ดอกเตอร์อะไรก็แล้วแต่จะเข้าไปไม่ถึงธรรมะเด็ดขาดเลย เพราะเป็นโลกียปัญญา แล้วที่นี้ ปัญญา เดียวนี้เขาไม่ใช่แล้ว พุทโธ พุทโธ เขาไม่ใช่แล้ว เพราะที่เขาไม่ใช่พุทโธเพราะเขา ไม่รู้จักคุณประโยชน์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะเขาไม่รู้จักธรรมะ ศีล สมาธิ ปัญญา

ถ้าเขารู้จักศีล สมาธิ ปัญญาขึ้นมา เราอธิบายอย่างนี้เหมือนกัน สิ่งที่เราเห็น สิ่งที่เราสอน เห็นไหม นามรูปๆ มันเป็นเปลือกส้ม พวกมึงนะแตกเปลือกส้ม ขมฉิบหายเลย “ว่างๆ ว่างๆ” กูฉีกทั้งหมดเลย กูกินส้ม กูฉีกเปลือกแล้วโยนทิ้งนะ แล้วกูกินเนื้อส้ม พุทโธนี่ พุทโธคือตัวเนื้อส้ม เราอธิบายให้เขาฟังจนเขาเชื่อเราหมดเลย ดอกเตอร์หมดเลยนะ เขาเชื่อเราหมดแล้วเขาพูดคำนี้ขึ้นมา เดียวเราจะย้อนกลับมาตรงนี้ไง เรายกเหตุนี้ขึ้นมา ก่อนเพื่อจะพูดกับคำนี้ของโยมออกมา

“ถ้ามันผิดอย่างนั้นนะ ทำไมหลวงพ่อก็ไม่ไปแก้ละ” เขาก็ชวนเราให้ไปแก้ ไปปรับความเห็นของ ของคุณ...

เราบอกว่าไม่ได้หรอก มันเป็นสถาบัน

“แล้ว...ละ?”

ยัง...ยังไม่ได้เลย

คำว่า “สถาบัน” อย่างโยมนี่มาคนเดียวใช้ไหม ผิดถูกเราคุยกันด้วยทัศนคติใช้ไหม เราไม่ได้คุยกันด้วยทฤษฎีมานะ เราไม่ได้โกรธโยมนะ โยมก็ไม่ได้โกรธเรา เราไม่รู้จักกันเลย ไม่เคยเห็นหน้ากันมาสักวันหนึ่งนะ แต่เรามาคุยธรรมะกัน เรามาคุย

ข้อเท็จจริงต่อกัน ในเมื่อคุยข้อเท็จจริงต่อกัน เราพูดถึงเทคนิคความเป็นจริง เป็นบุคคล เป็นตัวนี้มันพูดได้ แล้วพอบุคคลได้ ถ้าเหตุผลเราดี โยมฟังเราโยมก็เชื่อใจเห็นคิดกับเรา แต่พอโยมเห็นคิดกับเรา แต่ที่นี้ความเป็นอยู่ของโยมกับอย่างนี้ไม่เหมือนกัน เพราะเราอยู่ในสังคมของเรา สังคมกรรมฐานมันเชื่อถือกัน มันเห็นกัน มันอยู่ในทฤษฎี อยู่ในความเห็น เป็นสัปปายะเท่าๆ กัน ทฤษฎีมานะมันเสมอกัน มันก็อยู่ด้วยกันร่วมเย็นเป็นสุข

แต่โยมมาอยู่กับเราไม่ได้ เพราะโยมต้องกลับไปอยู่ในหมู่คณะ พอลบกลับไปในหมู่คณะนะ เขาก็บอกว่า “อืม! ไอ้ที่เขาพูดนั้นก็พูดคนเดียว ไอ้เรามากกว่า ไอ้เรามากกว่า ดีกว่า” เดี่ยวเองก็ไปมีทฤษฎีไปอย่างนั้นอีก ความเห็นนะมันพลิกแพลงได้ตลอด

ที่นี้เขาบอกว่า เขาบอกทำไมไม่ไปแก้...

เราบอก มันเป็นไปได้ แต่เรากล้ายืนยัน การกระทำอย่างนั้นสูญเปล่า ไร้เปล่า เป็นมิจฉา

คำว่า “มิจฉา” หมายถึง ไม่มีสติไม่มีปัญญา ไม่มีสิ่งใดเป็นประโยชน์ขึ้นมาเลย เขาชวนเราไปแก้โดยละ เราบอก คำว่าเป็นองค์ภรรยา องค์ภรรยาจัดตั้ง เราจะบอกเลยนะ พระพุทธเจ้าท่านตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ท่านวางธรรมขึ้นมาด้วยใจที่สะอาดบริสุทธิ์ พุทธธรรมะโดยเป็นธรรมะ แต่ขณะที่เป็นโลก เป็นคณะเป็นหมู่คณะมันมีการเมือง

การเมืองหมายถึงว่า อภิธรรมนี้มาจากไหน? อภิธรรม สมเด็จพระที่วัดมหาธาตุ ไปเอามาจากพม่าใช่ไหม แล้วพุทธโธมาจากไหน? พุทธโธนี้หลวงปู่มั่นเอามาจากพระไตรปิฎก เพราะหลวงปู่มั่นอยากค้นคว้าอยู่ แต่ไม่มีใคร ก็ไปเอามาจากพระไตรปิฎกคือพุทธปัญญา

แล้วอย่างอภิธรรม อย่างนามรูป อย่างยุบหนอพองหนอ มันเป็นสาวกภายิต ถ้าสาวกภายิต อย่างถ้ารู้จริงเช่นหลวงปู่มั่น พวกเราเชื่อมั่นว่าหลวงปู่มั่นเป็นพระอรหันต์เราก็เคารพศรัทธาใช่ไหม แต่เขาไปเอามา ใครเป็นพระอรหันต์

ถ้าพระอรหันต์นะ อย่างเช่นคำว่าพระอรหันต์ของเรา อย่างเช่นหลวงปู่เจี๊ยะ ครูบาอาจารย์ของเรา อุปัฏฐากท่านอยู่ พระอรหันต์เหมือนหมอจริง เอ็งเป็นโรคอะไรก็ดูจะวินิจฉัยได้หมดเลย แต่เอ็งไปเรียนกับเขา เอ็งเป็นอะไรไปถามเขาละ “อืม! มันน่าจะเป็น

อย่างนั้นนะ มันน่าจะเป็นอย่างนี้นะ มันน่าจะ ถูกไม่รู้ล่ะ กฎศุคปฏิบัติไปอย่างนั้นนะ มันน่าจะ”

แต่หลวงปู่มันนะ “จิตเป็นอย่างไร จิตมีงั้นะเป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างนี้ต้องแก้ อย่างนี้ ต้องแก้แบบนี้” ผู้รู้จริงสอน ที่นี้คนรู้จริงสอน เอ็งคูติ ในการศึกษาของเมืองไทย คนเรียนแพทยศาสตร์มีกี่คน คนเรียนต่างๆ ไปเยอะเยอะ เห็นไหม ก็คือความเห็นคือจิตที่มันจะรับภาวะที่จะเอาความจริงอย่างนี้มันมีน้อย พอมีน้อย แต่คนอยากเรียนแพทย์มันก็ต้องเตรียมตัวมากนะ

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราอยากจะทำปฏิบัติ เราอยากจะทำดีนะ เราก็ต้องวิ่งไปหาหลวงปู่ มัน เราก็ต้องมาขวนขวาย ไอ้การขวนขวายของเรา เราต้องไปหาท่าน เพราะการขวนขวายขึ้นมา คือจิตมันเตรียมพร้อม จิตมันเปิดรับใจ ถ้ามีปัญหา ท่านจะฟังเรา

ถึงคำพูดว่า ...ไม่ผิดหรือ? ผิด

คำสอน คำว่าผิดนี่นะ เวลาออกไปพูดทางวิชาการนะ

“ผิดได้อย่างไรในเมื่อเป็นปรมัตถธรรม”

ใช่ คำสอนอภิธรรมเป็นปรมัตถธรรม เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นปรมัตถธรรม แต่ไอ้คนสอนนะ วิธีการนะ เราถึงพูด เห็นไหม ในพระไตรปิฎกเป็นวิธีการหมดนะเข้าไปหาเป้าหมาย แต่เขาเอาวิธีการเป็นตัวตั้ง เหมือนกับเมื่อก่อนถนนแฉวนี่ไม่มีทรอก ตรงนี้เป็นป่าหมดเลย ฉะนั้น ถ้ามาที่นี้ต้องจีช่างเข้ามา เดียวนี้นะรถเข้ามาไม่ได้ ต้องตีช่างเข้ามา แล้วเดี๋ยวนี้มันมีช่างไหมล่ะ? ก็เดี๋ยวนี้ถนนมันมี ถนนมันมีก็เอารถเข้าไปสิ

แต่เดิมแฉวนี่เป็นป่าหมดนะ เมื่อก่อนช่างเต็มไปหมดเลย เดียวนี้เป็นป่าหมดเลย นี่เขารุกกันเข้ามา แล้วพระไตรปิฎกเขียนไว้ที่ในป่านะ การเข้าในป่ามันก็ต้องจีช่างเข้าไปนะ แล้วเดี๋ยวนี้มันมีป่าไหม

เราจะบอกว่าโดยข้อเท็จจริง จะเข้าออกอย่างไรก็แล้วแต่มันเหมือนกัน แต่กาลเวลา กาลเวลามันเปลี่ยนแปลงสภาพหมดใช่ไหม ไอ้สภาพนี้เรื่องช่างนอกนะ แต่ถ้า

คนรู้จริงนะ สภาพข้างในหรือสภาพกิเลสที่มันต่อต้านเอ็งล่ะ กิเลสที่มันขัดแย้งเอ็งล่ะ กิเลสที่มันจะทำให้เอ็งหลงไหล ให้เอ็งพลิกแพลงนะ ใจตัวนั้นนะ

ทีนี้อภิธรรมเขาไม่รู้ เราสังเวชมากเพราะว่ามันมีคนเขา...พวกเราพระป่า เวลาไปศึกษาแล้วทุกคนก็อยากรู้ธรรมะ พอเขาบอกว่าพระพุทธเจ้าก็เข้าไปศึกษากัน พวกเราก็มีเปลี่ยนแปลงไปเรียนอภิธรรม พวกอภิธรรมเขาก็มีเปลี่ยนแปลง เขาอยู่ในวงการแล้วเขาก็เบื่อ เขาก็วิ่งเข้ามาหาเรา เขามาเล่าให้ฟังเยอะ เราถึงยิ่งเห็นโทษเข้าไปใหญ่ เพราะอะไรู้ใหม่

อย่างเรานี้อยู่ในอภิธรรม แล้วเราอ่านหนังสือมาก เราจำมาก เราจะขึ้นสอนเลย คนที่สอนอภิธรรมก็คือใครท่องได้จำได้แม่น ก็เอาขึ้นมาสอนกัน แล้ววงการมันอยู่อย่างนี้ แต่กรรมฐานเรามันไม่ได้ มันต้องพระอาจารย์ที่รู้จริงถึงจะสอนได้ มันต่างกันตรงนี้ด้วย

ทีนี้ดูวงการอภิธรรมใช้ใหม่ โยมมาศึกษา ศึกษาแล้วท่องแม่นๆ เลย เดี่ยวขึ้นมา นั่งนี้แทน แล้วเราจะไปนั่งอยู่ข้างล่าง นี่ไงมันเลยตาบอดกับตาบอด แล้วก็สอนกันอยู่อย่างนั้นนะ แต่โยมพูดอย่างนั้นนะถูก แล้วพอเวลาเราบอกโยมนี้อะไรถูก เพราะเราบอกเลย คนที่ภาวนากันอย่างนี้ ๓๐ ปี ๔๐ ปี มาหาเราอย่างนี้ ปัจจุบันอยู่ฝั่งนู้นหลายคนเลย มาเสียใจอย่างนี้ แล้วตอนไปปฏิบัติที่นั่นเขาทุกข์

เราบอกว่ะ หลวงตาท่านพูดบ่อยว่าปฏิบัติเป็นพิธีๆ พวกเอ็งมันทุกข์ เพราะเขามีสตางค์ไง เขาอยากศึกษาเขาก็นั่งเครื่องบินไปพม่า เขาไปได้ทั้งหมด เขามีสตางค์ใช้ใหม่ แล้วพอมายู่ที่มันไม่มีนะ มันร้อนนะ ทั้งร้อนทั้งเย็นทั้งหนาวทั้งอยากจะกลับใจ

เราบอกว่า “อ้าว! ก็มีฝึกมาเคยนะ เอ็งก็ไปฝึกมาจากห้องแอร์ อยู่สุขสบาย แล้วว่างๆ ว่างๆ พอมายาของจริงแล้วมันว่างใหม่”

เราบอก “เอ็งก็ต้องทนเอานะ”

เพราะอะไรู้ใหม่? นี่ธรรมชาติสัจจะความจริงกับหัวใจมันปะทะกัน แต่เดิมนะมีงเอาห้องแอร์ มีงเอาความร่มเย็น เอาวิธีการจัดการธรรมะมาวางไว้ ความจริงกับธรรมะ ใจมันกระทบกันไม่ได้เลย มันไปติดความสุขนี้ไง แต่เดี๋ยวนี้มันเป็นความจริง

หรือยัง ใจของมึงกับความจริงมันปะทะกันแล้ว แล้วมึงสู๊ใหม่ แต่เดิมมันว่างๆ ว่างๆ นุ่นๆ กิเลสอยู่นุ่น ห้องแอร์อยู่นี่ ธรรมะพระพุทธเจ้าอยู่นี่ จิตอยู่นุ่น อู๊! ว่างๆ ว่างๆ ตึกตาใจ หมาตึกตาไม่ขี้ไม่เยียวเลยนะ แต่พอมันร้อนก็ปะทะ เย็นก็ปะทะ กูจะถามมึงเลย มึงจะสู๊ไม่สู๊

ถ้ามึงสู๊มึงก็ปฏิบัติ ปรีชิต ปฏิบัติ ปฏิเวธ นี่ปฏิบัติ ทุกข์ก็รู้ว่าทุกข์ ร้อนก็ร้อนหนาวก็หนาว จริงก็จริง สู๊กับของจริง สู๊จริงๆ ไม่ใช่ปฏิบัติหรือยัง ได้เวลา เบ๊งๆ เข้าห้องแอร์นั่งหลับคร่อก คร่อก โอ๊ย! ว่างๆ ว่างๆ เตียนนี่ปฏิบัติเยอะนะ จัดเต็มเลย ถึงเวลาเข้าแล้ว ห้องแอร์ นั่งเป็นแถวเลย เงินกันไปก็เงินกันมา

มันไม่เป็นความจริง เราไปสร้างกรอบสร้างภาพ เพราะอยากเป็นนักปฏิบัติกัน แต่เพราะหัวหน้าไม่มีหลัก หัวหน้ามีหลักมันจะไม่กลัวสิ่งใดเลย

โยม ๓ : อย่างนั้นพุทโธไว้นะเจ้าคะ

หลวงพ่อ : พุทโธ! เป็นมันเป็นจริงๆ หุงข้าวนะรักษาไฟไว้ ให้ข้าวสุกมา ไม่ใช่ดิบๆ สุกๆ ก็เอามากิน นุ่น นุ่นอยู่นุ่น หุงข้าวไฟ ไฟก็ไม่ดูเนาะ เห็นน้ำ น้ำดับไปแล้วนะ โอ๊ย! เอาข้าวมากิน พุทโธๆ คุไฟ พุทโธๆ ไป คุสิข้าวมันเม็ดมันยังไม่สุก

อ้าว! ว่ามา

โยม ๔ : ขออนุญาตถาม ปฏิบัติอยู่ แม่ชีไม่ทราบปฏิบัติแล้วมันฟังชาน มันไม่สงบ ไม่ทราบว่าป็นอะไรคะ

หลวงพ่อ : แล้วปฏิบัติอย่างไรนะ

โยม ๔ : ตอนนี่ก็ใช้พุทโธอยู่ ตอนแรกใช้ พุทฺธฺ สรรณํ คจฺจนามิ สติปฏฺฐาน ๔ หรืออะไรอย่างนี้ค่ะ

หลวงพ่อ : อ้าว! ว่าไป

โยม ๔ : แล้วจิตใจมันไม่แข็งแรงน่ะค่ะ มันหวั่นไหวอยู่เรื่อย มันอะไรอย่างนี้ค่ะ

หลวงพ่อ : อืม! ว่าไปสิ

โยม ๔ : ไม่ทราบว่าจะแก้ไขอย่างไรดีคะ ให้พระอาจารย์ช่วย

หลวงพ่ : ไม่หอรอก มันต้องดูพื้นฐานของศีล มันต้องลองกลับมาดูที่ศีล ไม่ใช่ว่า พุทโธๆ พุทโธใครก็พุทโธได้ทั้งนั้นนะ มันได้ทั้งนั้นนะ ทีนี้พอเวลามันพุ่งชานมันต้อง คำว่าเราพุทโธๆ แล้วพุทโธนี้มันถูกต้อง ทีนี้ถ้าพุทโธถูกต้องนะ คำว่า “พุทโธถูกต้อง” โจทย์ถูกต้องนะ คนทำไม่ถูกต้องมันจะถูกต้องได้อย่างไร โจทย์คือพุทโธ แต่คนทำโจทย์ มันต้องมีศีล ต้องมีพื้นฐานด้วย ถ้าโจทย์มันไม่ โจทย์คือพุทโธใช่ไหม พื้นฐานเราไม่มีใช่ ใหม อย่างเรานี้ผิดศีล เราทำอะไรมาเรื่อยๆ แล้วมาถึงพุทโธๆ มึงอย่าหลอกมึงนะ เมื่อกี้ มึงยังทำผิด ผิดปาจิตติย์มาอยู่เลย

โยม ๔ : มันคอยพุ่งชานอยู่เรื่อยใช่ไหมคะ จิตมันไม่ค่อยสงบ ใครพูดอะไรก็ เกรียดหงุดหงิดอะไรต่ออะไรไปแบบนี้คะ

หลวงพ่ : นั่นแหละ เพราะอย่างนี้ เห็นใหม่ พอบอกพุทโธก็ทำไม่ได้ ใครว่าพุท โธมันก็ยากนะ ไปโทษให้พุทโธเป็นจำเลยหมดใจ พุทโธนี้ต้องจับมาฆ่าแล้ว พุทโธทำ ให้คนทุกข์ทั้งนั้นนะ พุทโธนี้พุทโธต้องประหาร ทำให้คนมีแต่ความลำบาก

โยม ๔ : ไม่ค่ะ พระอาจารย์คะ ตอนแรกปฏิบัติของท่านแม่อยู่ เพราะท่านแม่ก็ สอนให้สติปัฏฐาน ๔ พุทฺธ สรณํ คจฺฉามิ อะไรอย่างนี้ สติปัฏฐาน ๔ ไว้ ทีนี้พอทำไปๆ มาตั้งนานแล้วมันก็ไม่ยอมสงบ แม่ชีก็เลยเปลี่ยนมาพุทโธๆ

หลวงพ่ : ใช่ พุทโธ ตั้งใจ ตั้งใจจริงๆ สิ อย่างที่พูดเมื่อกี้ พุทโธๆ สติปัฏฐาน ๔ อะไรมา ทุกอย่างสติปัฏฐาน ๔ อะไรมันต้องให้จิตสงบก่อนแล้วมันจะเห็นจริง ถ้าจิตเรา ไม่เห็นจริง สติปัฏฐาน ๔ เราไปใช้สติปัฏฐาน ๔ ก่อน มันหลอกตัวเองใจ คือมันสร้าง ภาพ

โยม ๔ : ปัญญาไม่เกิดนะคะ

หลวงพ่ : ไม่มีทางหอรอก

โยม ๔ : ยิ่งเกรียด หงุดหงิดๆ โอ้โฮ! จะแบบ

หลวงพ่ : ปล่อยมันให้หมดเลย พอปล่อยให้หมดไปแล้วนะ เราก็รักษาศีลของเราให้ดี แล้วเราก็พุทโธๆ ไป พุทโธๆ ทีนี้พุทโธที่มันเครียดเพราะอะไรรู้ไหม? มันเครียดเพราะว่าเด็กนะ เด็กปล่อยให้มันเล่นโดยตามปกติมันอยู่สบายของมัน แต่ถ้าเด็ก บอกร้องนั่งเฉยๆ นะ จับให้มันอยู่เรียบร้อยนะ เด็กมันคืนตายเลย

โยม ๔ : ปฏิบัติมาเป็น ๒๐ ปีแล้วนะคะ ก็เครียด

หลวงพ่ : ๒๐ ปีแล้วนะนี่

โยม ๔ : เป็น ๒๐ ปีแล้วทุกข์ใจมากเลย แบบทำไมอยู่ใกล้พ่อแม่ ทำไมไม่หยุดหงิด

หลวงพ่ : จบ เอนี้ก่อน เราจะบอกว่า ทีนี้

โยม ๔ : กราบขอโทษท่านอาจารย์

หลวงพ่ : ทีนี้พุทโธๆ นี้นะ คำว่า “พุทโธ” พอเราสติปัญญา ๔ คำว่าสติปัญญา ๔ มัน มันเป็นบันไดขั้นต่อไป ถ้าไม่มีสติปัญญา ๔ มันเกิดวิปัสสนาไม่ได้ วิปัสสนานี้

อริยสัจ ๔ สติปัญญา ๔ อริยสัจ ๔ คือทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มรรคมันมรรคในอะไร? ในสติปัญญา ๔ ในกาย เวทนา ในจิต ในธรรม ทีนี้ในสติปัญญา ๔ มันเป็นวิชาของชั้นอุดมศึกษา แล้วจิตเราจะเรียนอนุบาล แล้วเด็กจิตที่เป็นอนุบาลมันไปเอาวิชาการของอุดมศึกษามาใช้ก็ไม่ใช่ไร ก็เหมือนเรา กศน. เรียนนอกตำราไป พอเปิดหนังสือเราก็ใคร่ครวญได้หมด พอใคร่ครวญได้หมดมันก็คิดของมันไปนะ เด็กก็อนุบาลใช้ใหม่ ก็คิดว่า เออ! กายก็ต้องเป็นอย่างนั้น เวทนาจึงเป็นอย่างนี้ มันก็คิดกันไป มันก็คิดได้หมดนะ เพราะมันเป็นสิทธิของจิต มันคิดได้ทุกคนนะ แล้วมันเอาไปคิด คิดโดยที่ว่าพื้นฐานมันไม่มี มันได้อะไร? มันก็ได้เสียเวลาไป มันได้ผัดวันประกันพรุ่งไปวันๆ หนึ่ง

ทีนี้ถ้าเรามาทำจิตสงบก่อน เห็นไหม ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค กับสติปัญญา ๔ ทุกข์ ทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ

โยม ๔ : จะแก้แบบไหนคะพระอาจารย์ เอาพื้นฐานก่อน

หลวงพ่ : เอาพื้นฐาน คือว่าเรากลับมาที่นี้ ไอ้ที่ทำมาแล้ววางใจให้หมดเลย แล้วเราก็ทำจิตเราให้ดี สำคัญที่สติ สติเรา ตั้งแต่เช้าขึ้นมา เห็นไหม

โยม ๔ : คอยเครียด ใครพูดอะไรไม่ถูกหู เอาแล้ว

หลวงพ่ : เปล่า ตอนนี้จิตมันผิดปกติแล้ว เราฟังอย่างนี้เราว่าจิตมันผิดปกติแล้ว เพราะความเครียด ความกระทบนี่นะ เพราะไออย่างนี้มันอยู่ในสิ่งแวดล้อม ถ้าสิ่งแวดล้อมมันบีบคั้น แล้วจิตมันโดนบีบคั้นมาจน ปรากฏว่าจิตมันมีปมมีอะไรใน หัวใจ ทีนี้พออะไรกระทบบีบมันจะเป็นอย่างนั้น ถ้าเราเปลี่ยน เปลี่ยนสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมภายนอก สิ่งแวดล้อมภายใน ถ้าเราเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมภายนอกไม่ได้ เรา เปลี่ยนสิ่งแวดล้อมภายใน

สิ่งที่เกิดขึ้นมานี้มันปากของเขา ใครจะพูดอะไรมันเรื่องของเขา ไม่ใช่เรื่องของ เรา อย่างพูดถึงเมื่อกลืนนะ ถ้าเสียงสิ่งที่กระทบ เสียงที่มันจะมีโทษกับเรา ทำไมเขาไป สัมปะทานกัน เขาเอาเสียงมาเป็นประโยชน์ละ

โยม ๔ : ยึดใจหรือเปล่านั้น ยึดมาปรุงแต่ง

หลวงพ่ : ใจ

โยม ๔ : เลยทำให้เครียด เลยทำให้หงุดหงิด

หลวงพ่ : ไม่ ไม่ ไปพูด ไปติเตียนใคร ไปจัดให้เขาพูดดีกับเราไม่ได้ ต้องจัดการ ใจของเราอย่างเดียว ถ้าจัดการใจของเราอย่างเดียว เราจะเข้ามาจัดการใจของเรา เราจะ เห็นว่ารูป รส กลิ่น เสียง มันเป็นธรรมชาติของมัน ธรรมชาติของมันนะ ธรรมชาติของ เสียง แต่เสียงนี้ไม่เป็นธรรมชาติ เพราะเสียงนี้มันมีกิเลส เสียงนี้มันมีตัณหา เสียงนี้มันมี อาฆาต มันถึงได้ตำราเรา คำว่าคำเราก้เรื่องของเขา เสียงมันเป็นธรรมดา แต่เสียงนี้มาจาก จิตไอ้ดวงนั้น ไอ้จิตดวงนั้นนะมันมีอาฆาตมาดร้าย ไอ้จิตดวงนั้นมันมีอิจฉาริษยา

โยม ๔ : แม้ซี้ก็อยากจะเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ให้มันดีขึ้นอย่างนี้ ไม่รู้จะเดินทางแบบ ไหน

หลวงพ่ : นั่นละ เราจะปล่อยสิ่งนั้นไว้ก่อนไง เราจะปล่อย ปล่อยเรื่องเสียงไป ก่อน แล้วมาควบคุมจิตใจเราให้จิตมันสบาย ให้จิตใจมันไม่โดนกดดัน พอจิตใจไม่โดน กดดันบีบ เราตั้งสติให้ดี แล้วกำหนดพุทโธๆ ขึ้นมา ถ้ากำหนดพุทโธๆ ขึ้นมามันก็ไม่ เครียด

โยม ๔ : ทำกะ ทำภาวนามันก็ไม่ค่อยสงบ แต่มันก็ยัง...

หลวงพ่ : ไม่สงบหรือ มันไม่สงบเพราะอะไรรู้ไหม? มันไม่สงบ ไม่อยากจะพูดว่ามัน ทุกทีละ หลวงตาท่านพยายามจะไปไหนๆ เพราะท่านพูดอย่างนี้ คนที่รู้แจ้งนะ เขาจะรู้ว่าคนรู้แจ้งนี้มันหายาก ทีนี้ถ้าคนรู้แจ้งหายาก สิ่งทีรู้แจ้งจะไปสอนพวกสมมุติมัน ต้องอาศัยสิ่งที่รู้แจ้งไปสอน สมมุติสอนสมมุตินะมีตายกับตาย สมมุติสอนสมมุติใจ ทั้งๆ ที่เรียนอภิธรรมมาสอน นี่สมมุติสอนสมมุติ ถ้าสอน สมมุติสอนสมมุติมันก็แปลกกับแปลก เพราะว่าอะไร

เพราะสมมุติตัวผู้สอนก็โม้ ตัวผู้เรียนก็โม้ แล้วสอนกัน เรียนกัน แล้วพอตัวสมมุติ สมมุติมันมีอะไรรู้ไหม? มันมีอคติ ๔ ช่ง รักเพราะช่งเกลียดเพราะรัก อคติ ๔ ใจกลัว เพราะกลัวเพราะกลัว

โยม ๔ : กามฉันทะ

หลวงพ่ : นั่น! เพราะมันเป็นสมมุตินี้ ก็ห้วนไหวนะ จะผิจะฉูกก็ห้วนไหว พอห้วนไหวบีบมันก็ควบคุมองค์กรไม่ได้ พอควบคุมองค์กรไม่ได้มันก็เกิดผลอย่างนี้

โยม ๔ : เกี่ยวกับพลังจิตไม่แข็งแรงด้วยไหมคะ เกี่ยวกันไหม

หลวงพ่ : ไซ้ เห็นด้วย เห็นด้วย อันนี้เราเห็นด้วยใจ เพราะโยมถามว่าจะทำอย่างไรไซ้ไหม เราถึงบอก ถ้าเป็นประสาเรามันต้องตั้งสติแล้วรักษาใจเรา พุทโธๆ พุทโธไป ถ้าพุทโธไม่ได้อย่างที่ สติปัญญา ๔ เรื่องของเขานะ แต่เราใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ใช้ปัญญาคิดไป คิดถึงชีวิตนี้ ถามเลยว่าชีวิตนี้เกิดมาทำไม ๒๐ ปีโดนเขาโขกเขาสับอยู่นี่พอใจหรือยัง จะมารอบสองไหม จะมาให้เขาโขกเขาสับหรือเปล่า ถ้าไม่ให้มา โขกมาสับ รอบสองเราก็ต้องหาทางออก หาทางออกก็ย้อนกลับมาที่ตัวเรา เราแก้โลกนี้ไม่ได้

โยม ๔ : ปัญญายังไม่ค่อยแกร่งกะท่านอาจารย์

หลวงพ่ : ถามมัน! ปัญญาจะเกิดไม่ได้ ปัญญาไปกดตู้เอทีเอ็มไม่มีขาย ปัญญา มันเกิดจากเราฝึก ถ้าเราไม่ฝึกปัญญา ปัญญาไม่เกิด ถ้าปัญญาเกิดขึ้นได้นะ อาหารดาบส เป็นพระอรหันต์ไปก่อนพระพุทธเจ้า เพราะมีสมาธิพร้อมแล้วได้สมาบัติ ๘ หมด ปัญญา

จะเกิดได้ต่อเมื่อมีการฝึกฝน สมาธิ มีฐานของสมาธิอยู่ที่ ที่เขาพูด เห็นไหม ดิฉันจะบอกพุทธโรดิฉันดิฉัน เพราะเขาบอกแล้วจะคิดตรงนี้ไง

ถ้าไม่มี ไม่มีสมาธิ สมาธิเป็นตัวแบ่งแยกโลกียะกับโลกุตตระ ถ้าไม่มีสมาธิเป็นโลกียะหมด ถ้ามีสมาธิเป็นโลกุตตระ ทีนี้พอไม่มีสมาธิ เห็นไหม ถ้ามีสมาธิแล้วไม่ทำอะไร สมาธิก็คือสมาธิ สมาธินี้เป็นพลัง สมาธิก็คือทุน เงินหนึ่งล้านสำคัญมาก

แล้วเราสังเกตได้ ที่ไอ้ ๒ คนนั้นมันพูดนะ พอบอกให้ทำสมาธิ

“อู๊ย! เดี่ยวดิฉันดิฉัน”

แหม! มึงเอ๊ย! มึงรังเกียจ มึงเอาเบงก์จิกทิ้งนะ เบงก์มึงในกระเป๋าจิกทิ้งให้หมด ถ้ามึงเกลียดทุนนะ เกลียดสมาธินี้ มึงมีหรือเปล่า คนไม่มีสมาธิเลยก็กลัวสมาธิแล้ว กลัวแต่ที่นี้ นี่หลอกเด็ก หลอกให้ชาวบ้านเขาหลงกันไป หลอกให้คนที่ควรจะมีพื้นฐานทำลายพื้นฐานของตัวเอง หลอกให้คนทำลายรากหญ้าหมด

โยม ๔ : พระอาจารย์คะ ที่นี้ปกติมีแม่ชีปฏิบัติใช่ไหมคะ

หลวงพ่ : มี ใช่

โยม ๔ : ฝึกอบรม ฝึกแบบไหนคะ

หลวงพ่ : ฝึกนี้เราค่าทุกวัน เช้าก็ต้องมาให้เราค่าที่นี้

โยม ๔ : คืออยากทราบว่าทำปฏิบัติแบบไหนคะ เขาถึงได้อะไรมากกว่าแม่ชี

หลวงพ่ : พุทธโรหมด

โยม ๔ : อาศัยพระอาจารย์ได้ไหมคะ

หลวงพ่ : ไม่ได้หรอก เรายังไม่รับ ต้องดูก่อน

เราให้พุทธโรนะ

หนึ่ง เราให้พุทธโร หรือถ้าพุทธโรไม่ได้ ไอ้พุทธโรทั้งหมด มันไม่ใช่ทำได้ทุกคนหรอก เพราะเรา เรานักปฏิบัตินี้เรารู้ พุทธโรต้องเป็นสัทธาจริต ต้องมีความเชื่อมั่นถึงจะ

ทำพุทธโศได้ แต่ถ้าเป็นพุทธจริต ต้องเป็นปัญญาอบรมสมาธิ พุทธโศเป็นสายของพระโมคคัลลานะ พวกนี้มีฤทธิ์มีเดช แต่ปัญญาไม่มี แต่ถ้าเป็นปัญญานะมันต้องเป็นฝ่ายพระสารีบุตร เป็นปัญญาวิมุตติ ปัญญาวิมุตตินี้จะใช้ปัญญา ถ้าปัญญาวิมุตติมันจะใช้ปัญญาได้มันเข้ามา ฉะนั้น ไม่ใช่ทุกคนจะทำพุทธโศได้นะ

โยม ๔ : ตอนนี้อยู่ไม่รับหรือคะ

หลวงพ่ : ยังไม่รับ เพราะว่าตอนนี้คนมันเข้ามาเยอะ ใจ แล้วถ้าแม่ชีเข้ามานี้

หนึ่ง เข้าขึ้นมา การขบการฉันมันมีปัญหา ที่นี้บางที่มันก็มีแม่ชีมาจากวัดอโศกเหมือนกัน แต่พอมีแม่ชีวัดอโศก เข้ามา เพราะแม่ชีวัดอโศก เขาเป็นเพื่อนๆ กันกับพวกที่อยู่ที่นี่ เขาก็จะแบบว่าพอพระจัดเสร็จแล้วจะให้แม่ชีเอาก่อน คือแม่ชีจะตักอาหารก่อน ตักเสร็จแล้วคฤหัสถ์ถึงได้กินใจ เพราะว่าอะไร

เพราะว่าเราทำแบบระบบกรรมฐาน ระบบกรรมฐานคือว่าทุกคนต้องช่วยตัวเอง เพราะทุกคนนะให้แบบว่าให้มันเป็นไป เพราะไม่ให้มีการคลุกเคล้าใจ ถ้ามีการคลุกเคล้า มีการดูแลกัน มันจะเป็นภาระ มันต่อเนื่องกันไปหมดเลย ทุกคนต้องฟรี ทุกคนต้องอิสระหมด เพราะทุกคนต้องการเวลาไปปฏิบัติหมด ฉะนั้นการเป็นอยู่ไปมันจะไหลไปเหมือนสายพานการผลิตเลย ต้องหมุนออกไปแล้วก็จบเลย จะไม่ให้หมุนออกไปแล้วก็หมุนกลับมา แล้วก็หมุนออกไป หมุนกลับมาไม่ใช่ หมุนออกไปแล้วก็เลิก

โยม ๔ : ต้องใช้อุบายด้วยหรือคะ

โยม : ฉันก็โหมงเจ้าคะ

หลวงพ่ : ประมาณ ๗ โมงครึ่ง จะให้จบ ให้ถึงสุดออกไปก็จบเลย

โยม ๔ : พระอาจารย์คะ ที่เป็นพยาบาลมาอยู่นี้มีไหมคะ

หลวงพ่ : เยอะแยะ

โยม ๔ : ไม่ค่ะ ตอนแรกเขาอยู่กับพระอาจารย์ ...ที่อยู่กับพระอาจารย์ อยู่ที่สถานธรรมแก่นะคะ มาอยู่กับพระอาจารย์ด้วยหรือเปล่าคะ

หลวงพ่ : นึกไม่ออกใครบ้าง

โยม ๔ : ชื่อ... ที่เขาอยู่กับพระอาจารย์ เขาไปที่สำนักเรื่อยเลย เขาเป็นพยาบาล แล้วเขาปลดจากพยาบาลมาอยู่กับพระอาจารย์ ตอนนั้น

หลวงพ่ : ยังอยู่นุ่นมั่ง ยังอยู่นุ่น

โยม ๑ : พระอาจารย์ครับ ขอเริ่มใหม่ตอนตั้งแต่เช้าที่พระอาจารย์ให้เริ่มคุณติ

หลวงพ่ : เออ! ตั้งสติให้ดีแล้วพุทธโธไป มีทางแก้ไขได้

โยม ๑ : ให้ความรู้ด้วยครับ พระอาจารย์บอกว่าตื่นเข้ามาให้มีสติ แล้วก็ทำอย่างไรต่อ

หลวงพ่ : ไซ้ มีสติไซ้ใหม่ เรามีสติแล้วก็ดูความเคลื่อนไหวนะ ดูความเคลื่อนไหวจากภายในกับความเคลื่อนไหวจากภายนอก ดูความเคลื่อนไหวจากภายใน ดูมีสติแล้วดูการเคลื่อนไหว เคลื่อนไหวหมายถึงว่าจิตมันกระทบอะไร ถ้าจิตกระทบอะไรที่มันรุนแรงนะมันจะโกรธ มันจะเกลียด มันจะสะเทือนใจมาก เราจะคุมจิตเราไม่ได้ พอคุมจิตไม่ได้ปั๊บเราก็ต้องมีสติเพิ่มขึ้น แต่ถ้ามันมีความกระทบ บางวัน เห็นไหม บางทีอารมณ์มันจะรุนแรง บางวันนี่โกรธมากเลย เกรียดยากเลย บางวันโปร่งใส พอบางวันโปร่งใส การโปร่งใสนี้เรากำหนดมันก็เบาบางได้

แต่ถ้ามันมีรุนแรงนะ การเดินจงกรมกัน เขาจะมีสติมหาสติ มันต้องคุม บางคนเราบางทีมันต้องออกแรงมากออกแรงน้อยใจ สติมันจะให้เรากลับมากออกแรงน้อย มันจะควบคุมเรา นี่มันจะดูไปเรื่อยๆ มันไม่ใช่ว่าวันนี้ภาวนาดี พรุ่งนี้จะภาวนาดี ไม่ใช่หรือ กินข้าวบางทีอร่อยไม่อร่อย สติเหมือนกันเดี๋ยวดี เดียวไม่ดี เดียวอ่อนอยู่อย่างนี้

โยม ๑ : คุณมันเป็นไตรลักษณ์เหมือนกัน

หลวงพ่ : มันเป็นอนิจจัง ทุกอย่างมันเป็นอนิจจัง เพราะทุกอย่างมันเคลื่อนไหวหมด ทีนี้เราก็ต้องรักษาตรงนี้ ทีนี้เราต้องตั้งสติไว้ แล้วตั้งสติไว้ตรงนี้ ตรงนี้เป็นข้อเท็จจริงหมดเลย ที่เราพูดนี้เป็นข้อเท็จจริงหมด แต่ที่น้ำสอนหรืออะไรสอนนี่มันเป็น

นิทาน ที่นี้พอทำไปแล้วมันเป็นนิทาน แล้วพอโยมทำแล้ว อ้าวว่าแต่เห็น เขาก็เห็นอย่างนั้น เห็นอย่างนั้นนะ ทมยันตีมันคิดว่ามึงอีก มันเขียนคู่กรรมนะมันขายเป็นไอ้โฮ! รวยและเลย

คือมันคิดได้ มันสร้างได้นะภาพ จิตมันสร้างภาพได้นะ จิตคนเรานี้แปลกมหัศจรรย์มาก นอนหลับยังฝันเลย แล้วมึงแค่ไปยุบยิบๆ อย่างนี้ กรณีอย่างนี้เราเห็นคนเขาเอาไปหากินกันเยอะ เอ็งทำอย่างนี้ให้เป็นอย่างนี้ เขียนเป็นตำราแล้วเขียน พอมาเรียนกับกู๊บ๊อ อ้าว! นั่นอย่างนี้แล้วเป็นอย่างนี้ พอเป็นจริงนี่เห็นเหมือนกันเลย เออ! จบ

สงสารมาก มันเสียโอกาส เสียชีวิต เสียเวลาทั้งชีวิตเลย

โยม ๑ : อาจารย์ พุคถึงบทหนังที่ว่าเออ! ที่เขาคิดเป็นบทหนังที่มาตัดต่อหรือมาขายต่อ

หลวงพ่ : ใช่

โยม ๑ : ไม่ใช่ของจริง

หลวงพ่ : จริงไหม

โยม ๑ : จริงครับ จริงครับ

หลวงพ่ : แล้วคิดดูสิมันเป็นอย่างนั้นหมดเพราะอะไร เพราะมันไม่รู้จริง

โยม ๑ : ครับ

หลวงพ่ : ถ้ามันรู้จริง มันพูดมาได้ เพราะอะไรรู้ไหม เพราะถ้ามันรู้จริงมันเป็นความรู้ลึกของเรา มันเป็นขั้นตอนของเรา เราต้องอธิบายได้ แล้วอธิบายได้เพราะอะไร เพราะจิตดวงหนึ่งจะให้จิตดวงหนึ่ง

หนังนี้กูสร้างเอง พระพุทธเจ้าสร้างไว้ก่อน เห็นไหม พระไตรปิฎก แล้วกูก็เข้าไปทำ กูไปถ่ายทำ กูไปเห็นมาหมดเลย แล้วมาฉายให้กูดู แล้วจะหลอกกูได้อย่างไร มึงก็สร้าง กูก็สร้าง กูก็เคยสร้าง กูก็เคยฉายมาดูเหมือนกัน แล้วอยู่ดีๆ มาบอกว่าหนังอันนี้เป็นสมบัติของมึง

โห้โฮ! พระพุทธเจ้าสร้างไว้ก่อนมีงอีก แต่โลกมัน โคนหลอกนะ เราถึงกล้าพูดว่า
ที่เราไม่ได้ปฏิเสธพระไตรปิฎกนะ เราไม่ได้ปฏิเสธเนื้อธรรมพวกอกิธรรม แต่เราปฏิเสธ
คนสอนอกิธรรม

โยม ๑ : คนเอาพระไตรปิฎกมาสอน

หลวงพ่ : มันสอนไม่เป็น มันสอนไม่รู้ แต่ตัวธรรมะไม่ได้ปฏิเสธ เกียงกันอยู่ตั้ง
นานนะ จบตรงนี้ เกียงมาทั้งวันเลยนะ จบแค่นี้ ธรรมะนะจริงแต่คนสอนสอนไม่เป็น จบ
เนาะ